IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Gospodarki i Rozwoju**
(nr 96)
z dnia 29 września 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 96)

29 września 2022 r.

Komisja Gospodarki i Rozwoju obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Tchórzewskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych (druki nr 2620 i 2623),

– rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do pilnego projektu ustawy o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022–2024 (druki nr 2616 i 2621).

W posiedzeniu udział wzięli: **Waldemar Buda** minister rozwoju i technologii wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Sosnowska** dyrektor Departamentu Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej Ministerstwa Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami oraz **Daniel Mańkowski** dyrektor Departamentu Prawnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka** i **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak**, **Jarosław Lichocki**, **Adam Niewęgłowski** i **Wojciech Paluch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju.

Witam członków Komisji oraz pana Grzegorza Piechowiaka, sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Przybędzie do nas także pan minister Waldemar Buda na procedowanie drugiej ustawy. Witam pana Daniela Mańkowskiego, dyrektora Departamentu Prawnego w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów, panią Agnieszkę Sosnowską, dyrektora Departamentu Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Witam wszystkich pozostałych gości.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych oraz ustawy o finansach publicznych (druki nr 2620 i 2623).

Witamy pana ministra Budę.

Punkt drugi – rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do pilnego projektu ustawy o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022-2024 (druki nr 2616 i 2621). Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam porządek dzienny za przyjęty. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego posiedzenia. W czasie drugiego czytania zgłoszono 2 poprawki.

Poprawka pierwsza. Proszę wnioskodawcę o przedstawienie poprawki. Klub Koalicja Obywatelska. Proszę bardzo.

Poseł Marta Wcisło (KO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo Klub Koalicja Obywatelska złożył poprawkę do art. 42 ust. 2 regulaminu Sejmu… Przepraszam. Sekundę. Do art. 13v ust. 1 pkt 2. W pkt 2 chodzi o wysokość administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w ustępie 1. Nie może być większa niż obliczana według następującego wzoru. Wzór zawiera WK= (WŚ x 1%)… Koalicja Obywatelska złożyła poprawkę, w której zmienia się procent w tym wzorze 0,5. Chodzi tutaj, szanowni państwo, o kary, o przeterminowane płatności, które są przed 30 dniem wymagalnego zobowiązania. To znaczy przekraczają zobowiązanie, ale nie więcej niż 30 dni. Uważamy, że jest to zbyt krótki termin, żeby karać tak wysoką karą do 1%. Wczoraj zadałam pytanie panu ministrowi podczas prezentacji tego punktu i stanowiska klubu. Zapytałam, dlaczego w ogóle są wprowadzone kary. Pan minister odpowiedział, że są to kary, które mogą być nakładane przez prezesa UOKiK, ale są one uznaniowe. Mogą być, ale nie muszą. Nie są więc obligatoryjne. Zatem skoro nie są obligatoryjne, to uważamy, że nie muszą one zawierać tak wysokiego procenta, który jest zawarty w ustawie. Bardzo państwa wszystkich proszę w imieniu przedsiębiorców o poparcie tej poprawki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Stanowisko rządu poproszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Grzegorz Piechowiak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, stanowisko rządu jest negatywne. Proszę pana dyrektora Mańkowskiego o uzasadnienie.

Dyrektor Departamentu Prawnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Daniel Mańkowski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, tak jak przytaczałem w dniu wczorajszym w trakcie prac Komisji – po przeanalizowaniu setek tysięcy opóźnionych transakcji płatniczych przez prezesa UOKiK jasno wynika, że w 2021 r. transakcje opóźnione do 30 dni stanowiły około 80% wszystkich opóźnień. W tym roku jest to ponad 60%. Sytuacja taka powoduje obniżenie tego progu i powoduje nic innego niż to, że w dalszym ciągu pozwalać będziemy najczęściej grupie dużych przedsiębiorców prowadzić działalność ze szkodą dla przedsiębiorstw mniejszych, które nie mają takiej siły przebicia i muszą oczekiwać na opóźnione płatności. Przy obniżonym progu tej potencjalnej maksymalnej kary, która, tak jak również wyjaśniałem, stanowi tylko pewien bodziec, żeby przedsiębiorcy stosowali się do norm prawa powszechnie obowiązującego i w terminie uiszczali należności. Obniżenie tego progu spowoduje, że w dalszym ciągu model biznesowy kredytowania się kosztem mniejszych będzie po prostu opłacalny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy… Proszę bardzo.

Poseł Marta Wcisło (KO):

Chciałam tylko zwrócić uwagę panu ministrowi, że w Polsce wzrasta ilość zadłużonych firm. Na marzec tego roku jest to 9 mld zł. Jest to 270 tys. firm. To nie są duże firmy, panie ministrze, to są małe i średnie firmy. A te zobowiązania i te kary głównie będą dotyczyć właśnie małych i średnich firm. Zatem pana argumenty tutaj absolutnie moim zdaniem nie są trafione. Jeszcze raz proszę Ministerstwo o rozważenie tej poprawki w imieniu przedsiębiorców, z którymi rozmawiałam. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję. Pan minister?

Sekretarz stanu w MRiT Grzegorz Piechowiak:

Może pan dyrektor Mańkowski jeszcze doprecyzuje.

Dyrektor departamentu UOKiK Daniel Mańkowski:

Szanowni państwo, przypomnę tylko, że żeby opóźnienia w transakcjach płatniczych stały się przedmiotem potencjalnego postępowania przed prezesem UOKiK, ich skala musi osiągnąć odpowiedni pułap. W tym momencie jest to minimum 2 mln zł. To nie

są małe opóźnienia. Nie jestem w stanie się odnieść do słów pani poseł, z jakimi przedsiębiorcami rozmawiała. Natomiast sygnałów, które do nas wpływają i przedsiębiorcy, którzy do nas trafiają, jasno wskazują, że te opóźnienia stanowią właśnie dla tych przedsiębiorców, które są ofiarami, często największe właśnie utrudnienie w możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto proszę zwrócić uwagę na to, co też wielokrotnie podkreślałem. Celem prezesa UOKiK od początku wprowadzenia tej ustawy nie było karanie przedsiębiorców, nie było nakładanie administracyjnych kar pieniężnych, tylko skłonienie ich do terminowego uiszczania płatności. Ustawa przewiduje szereg mechanizmów gwarancyjnych, które powodują, że w sytuacji, jeżeli dane opóźnienie nie jest zawinione, nie jest celowe, nie jest modelem biznesowym przedsiębiorcy, to kary takiej albo on nie otrzyma, albo będzie ona znacznie obniżona. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 1? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 30 posłów. 13 – za, 17 – przeciw, nikt się nie wstrzymał. Poprawka została odrzucona.

Przystępujemy poprawki nr 2. Koło Parlamentarne Polska 2050. Proszę bardzo.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję. Poprawka, którą zgłosiliśmy, wynika ze stanowiska i postulatów zgłaszanych przez stronę społeczną w trakcie posiedzenia Komisji Gospodarki i Rozwoju podczas pierwszego czytania tego projektu. Poprawka zmierza do pozostawienia w treści ustawy przepisów, które w przypadku przedsiębiorców, którzy są również ofiarami zatorów płatniczych, dawałaby możliwość czy też obowiązek odstąpienia od wymierzenia kary z uwagi na to, że ich problemy z regulowaniem wynikają właśnie z tych problemów płatnościowych, których doświadczają te przedsiębiorstwa. W naszej ocenie ten mechanizm, który został zaproponowany przez rząd, czyli bardzo uznaniowego traktowania tej sprawy przez UOKiK, bez gwarancji wyrażonej wprost w przepisie, że tego typu sytuacje będą stanowiły podstawę do odstąpienia bądź znaczącego obniżenia kary – a przypomnę, że przepis jest sformułowany niezwykle ogólnie – może zaburzyć możliwość funkcjonowania na rynku i doprowadzić do bardzo negatywnych skutków dla tych przedsiębiorstw. Te małe i średnie przedsiębiorstwa również na tym ucierpią. Przypomnę, że to są bardzo często duże firmy, które są częścią łańcucha dostaw, gdzie istotną rolę pełnią właśnie te małe i średnie firmy. Więc jeżeli taka firma nie poradzi sobie na rynku, jeżeli upadnie, to te małe i średnie firmy utracą możliwość zbytu. Pracownicy stracą pracę. W związku z tym przychylamy się do stanowiska strony społecznej wyrażonej przed Wysoką Komisją. Ta poprawka nawiązuje wprost do tych obaw, które zostały wyrażone. Bardzo proszę o poparcie tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o stanowisko rządu.

Sekretarz stanu w MRiT Grzegorz Piechowiak:

Stanowisko rządu negatywne. Bardzo proszę dyrektora Mańkowskiego z UOKiK o uzasadnienie.

Dyrektor departamentu UOKiK Daniel Mańkowski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, w tej poprawce postuluje się skreślenie dwóch jednostek redakcyjnych. Pozwolę sobie zacząć od drugiej. Jedna z tych przesłanek redakcyjnych wskazuje, że w uzasadnionych przypadkach prezes urzędu może odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej. Norma ta z punktu widzenia logiki legislacyjnej ma oczywiście znaczenie przy obecnym brzmieniu przepisów… Przepraszam, obecnie obowiązujące ma znaczenie. Pozostawienie tej jednostki redakcyjnej w nowym, zmienionym brzmieniu ustawy nie ma uzasadnienia, gdyż zmieniany jest model. W chwili obecnej prezes urzędu w przypadku stwierdzenia zatoru płatniczego ma obowiązek nałożyć karę pieniężną, w związku z czym przepis ten stanowił wentyl, który pozwalał od takiej kary odstąpić. W chwili obecnej, w której prezes będzie

mógł nałożyć karę pieniężną, dodatkowa norma o możliwości odstąpienia po prostu nie ma sensu z punktu widzenia techniki legislacyjnej.

Odnosząc się natomiast do kwestii związanej z propozycją pozostawienia ust. 6 w obowiązującym art. 13v, dotyczącym obliga odstąpienia w przypadku wystąpienia sytuacji, w której podmiot będący przedmiotem postępowania również stał się ofiarą zatorów płatniczych, to tylko pozwolę sobie przytoczyć, że z ostatnich 2 lat z postępowań prowadzonych przed prezesem w blisko połowie przypadków prezes urzędu z tej normy korzystał i odstępował. Obecne przeniesienie tej normy do zaproponowanej normy, w której prezes bierze pod uwagę szerszy katalog przesłanek, czyli ocenia wszystkie okoliczności naruszenia, w tym kwestie związane z faktem wystąpienia tak zwanego zatoru wstecznego, czyli tego, że podmiot, który jest w toku postępowania, również był ofiarą, będzie jak najbardziej uwzględniane. W związku z tym, tak jak powiedziałem, intencją prezesa nie jest karanie przedsiębiorstw, tym bardziej przedsiębiorców, które z innych zewnętrznych, obiektywnych przyczyn takich płatności nie regulowały. W związku z tym tutaj prośba o przychylenie się do stanowiska prezentowanego przez pana ministra. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Proszę bardzo.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Tylko jedno zdanie ad vocem. Ten przepis, który jest dzisiaj w ustawie, jest bardzo konkretny. Natomiast zaproponowany przez rząd jest enigmatyczny. W związku z tym, że nie gwarantuje pewności prawa, to naszym zdaniem pozostawienie tego przepisu – i tu przychylamy się do strony społecznej – jest ważne. Dlatego proszę o poparcie. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 2? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Głosowało 33 posłów. Za – 15 posłów, przeciw – 18 posłów, nikt się nie wstrzymał. Poprawka nr 2 została odrzucona. Dziękuję bardzo. Na tym skończyliśmy.

Jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Proponuję, aby Komisja wyraziła zgodę na kontynuację przez posła Gonciarza roli sprawozdawcy. Nie ma sprzeciwu. A więc poseł Gonciarz jest sprawozdawcą.

Proszę bardzo, przechodzimy do punktu drugiego – rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do pilnego projektu ustawy o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022-2024 (druki nr 2616 i 2621). W czasie drugiego czytania zgłoszonych zostało 7 poprawek. Przystępujemy do rozpatrzenia tych poprawek.

Poprawka nr 1 – Polska 2050, proszę bardzo. Panowie, poprawka Polski 2050, proszę bardzo.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, poprawka nr 1…

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Ona łączy się z poprawką nr 2.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Tak, tak. Dlatego po pierwsze, składam wniosek o to, aby te poprawki były głosowane łącznie. Natomiast pragnę zauważyć, że tytuł ustawy w obecnym brzmieniu wprowadza w błąd, co zresztą potwierdzają słowa przedstawicieli ministerstwa podczas posiedzenia Komisji. Wyraźnie w trakcie swoich wystąpień podkreślali, że pomoc będzie dotyczyć pewnych grup przedsiębiorców. I rzeczywiście w pierwszym roku 5 mld zł ma zostać przeznaczone dla grupy około 250 przedsiębiorstw. Prawdopodobnie również spółek Skarbu Państwa, takich jak Orlen, które osiągają ponadstandardowe zyski. To podkreślali również przedsiębiorcy podczas posiedzenia Komisji, że zostali oszukani. Żeby ten tytuł ustawy i to, co rząd przedstawił, nie wprowadzało w błąd opinii publicznej przedsiębiorców, proponujemy, aby w tytule ustawy dodać wyrazy te, które wynikają ze sta-

nowiska rządu, czyli, że pomoc jest kierowana do niektórych grup. Oczywiście projekt nie precyzuje, do których grup. To jest projekt wydmuszka. To jest oczywiste. Ale jasno wynika ze słów przedstawicieli rządu, ze słów pani minister, która była, że to będą niektóre wybrane grupy. Nie wiemy, jakie. Nie ma tego w projekcie. Zatem ta poprawka jest jak najbardziej zasadna i proszę o jej przyjęcie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Przepraszam, czy wcześniej stanowisko pana ministra czy Biuro Legislacyjne? Proszę bardzo, panie ministrze.

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Szanowni państwo, my jesteśmy oczywiście przeciwni, bo to jest polityczna poprawka, a jest pewną niedorzecznością legislacyjną. Oczywistym jest, że nigdy nie jest tak, że całą grupę społeczną obejmujemy jakimiś rozwiązaniami, bo są kryteria. Albo się osoby kwalifikują, albo nie. Nie spotkałem takiej ustawy, która by mówiła, że niektórym dzieciom przekażemy 500 plus, niektórym przedsiębiorcom pomożemy. Niektórym – to jest kompletna niedorzeczność. Oczywiście kierujemy to do przedsiębiorców, ale stawiamy kryteria i kwalifikacje, które będą musiały być spełnione. To nie jest powód do zmiany ustawy i zakresu, który dzisiaj tutaj proponujemy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Jarosław Lichocki:

Dziękuję. Chciałem rozwinąć wypowiedź pana ministra. Z legislacyjnego punktu widzenia ta poprawka nie zawiera konsekwencji, chociażby w art. 3, gdzie mówi się już o określonych grupach przedsiębiorców, a nie niektórych. Ale nie tylko oczywistych… Bo pan poseł sam wspomniał o tym, że ustawa nie zawiera kryteriów, z czym się zgadzamy, przyznawania pomocy czy grupom, czy niektórym, czy określonym przedsiębiorcom. Natomiast po zmianie tytułu czy art. 1 i wskazaniu wprost expressis verbis, że ta pomoc ma być dedykowana niektórym grupom, należałoby takie kryteria także wskazać. Także zarówno oczywiste konsekwencje legislacyjne, jak i te nieoczywiste, które powinny być wskazane – tego te poprawki nie zawierają.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Nie chciałbym, żeby była ponownie prowadzona debata. Wydłużymy obrady niepotrzebnie, bo już dyskutowaliśmy na te tematy, panie pośle.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Ale przecież właśnie to zadaniem rządu jest przedstawienie konkretnych wymań…

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Zostało przedstawione stanowisko rządu i stanowisko Biura Legislacyjnego. Państwo posłowie zadecydują. Dziękuję bardzo.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Właśnie to jest wprowadzanie ludzi w błąd, panie przewodniczący i tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek nr 1 i nr 2 łącznie? Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 35 posłów. Za – 16 posłów, przeciw – 19, nikt się nie wstrzymał. Poprawka nr 1 i poprawka nr 2 została odrzucona.

Poprawka nr 3. Klub Koalicja Obywatelska, proszę bardzo.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, w tej poprawce proponujemy w art. 2 skreślić wyraz „dodatkowe”. W naszej ocenie koszty wynikające ze wzrostu cen energii elektrycznej i gazu ziemnego są po prostu kosztami. One są, mogą być wyższe i niższe w zależności od zasad, warunków i ceny transakcji,

która jest realizowana. Natomiast określenie „dodatkowe koszty wynikające ze wzrostu cen energii" może sugerować, że chodzi jeszcze o jakieś inne koszty, które są spowodowane w łańcuchu wzrostu tych kosztów związanych z energią. W związku z tym w naszej ocenie albo jest to lapsus słowny, albo jest to otwarcie być może furtki do refundowania czy wsparcia innych kosztów, które nie wynikają bezpośrednio ze wzrostu cen energii, a mogą być pośrednie. Takie pytanie zadałam wczoraj podczas drugiego czytania i niestety, mimo że pan minister na podsumowaniu powiedział – jak nie rozumiecie, to pytajcie – to nie udzielił odpowiedzi na to pytanie, więc może udzieli dzisiaj. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo, proszę o stanowisko rządu.

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Szanowni państwo, oczywiście płonność państwa poprawek jest taka, że pierwsza mówi, żeby dołożyć niektórym, a tutaj żeby „dodatkowe" skreślić. Szanowni państwo, oczywiście stanowisko Komisji jest jasne i mówi o dodatkowych kosztach wynikających z konfliktu. Sam przelicznik, który pokazuje komunikat Komisji, wskazuje, że tylko koszty dodatkowe mogą być przedmiotem pomocy publicznej kwalifikowanej na podstawie dodatkowych ram kryzysowych, które Komisja zaproponowała. My tutaj posługujemy się nomenklaturą Komisji Europejskiej i komunikatu w tej sprawie dotyczącego rozszerzonej pomocy publicznej. Ostatecznie będziemy musieli notyfikować ten program zgodnie z tym komunikatem. W związku z tym im bliżej w ustawie będziemy komunikatu i reguł europejskich tym łatwiej będzie to notyfikować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję. Bardzo przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3? Dziękuję. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyniku.

Głosowało 35 posłów. Za – 15, przeciw – 19, wstrzymała się jedna osoba. Komisja wnioskuje o odrzucenie poprawki. Dziękuję. Przechodzimy do poprawki nr 4. Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska, proszę bardzo.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Chciałam poinformować państwa, że po rozmowie z Biurem Legislacyjnym zdecydowaliśmy się wycofać tę poprawkę, dlatego że nie chcielibyśmy, żeby ona była obciążona wadą prawną, a jest takie ryzyko. Niemniej jednak jest to poprawka, która zawiera dość istotne elementy. Będziemy występowali do Senatu, żeby Senat w pracach swoich to uściślił. Ponieważ powinny być absolutnie w tej ustawie podane kryteria, według których będą realizowane elementy programu, a także mierniki, żeby to było obiektywne i sprawiedliwe. Na dodatek jeszcze, proszę państwa, trzeba jednak wyróżnić grupy przedsiębiorstw objętych wsparciem i to jest możliwe, ponieważ można wyróżnić je ze względu na liczbę osób zatrudnionych. Są to grupy, jak wiadomo, mikro, małe, średnie, duże. Można je także wyróżniać w zależności od potrzeb, a także dość elastycznie według branż, czyli według rodzaju działalności. Liczyliśmy na to, że rząd doprecyzuje i przedstawi bardziej konkretne opisy i faktyczne zasady, według których będą formułowane programy. Niestety to się nie stało. Także na pewno wystąpimy do Senatu, bo czasu nie było też na to w odpowiedniej ilości, żeby można było to w takiej formie przedyskutować – prawidłowej legislacyjnej. Wspomnę jeszcze tylko o tym, że te mankamenty wskazywali również przedsiębiorcy, do których podobno jest adresowana ta ustawa.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do poprawki nr 5. Polska 2050, proszę bardzo.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, na początek jedno zdanie wyjaśnienia do pana ministra, który przed chwilą z taką tyradą krytykował wyraz „niektórym". Panie ministrze, rozumiem, że w rządzie jest tak, że nie wie prawa ręka, co robi lewa. Ale odsyłam pana do ustawy z 15 września tego roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Jeżeli pan uważa, że wyraz „niektórych",

to jest kompromitacja i wyłącznie polityczna inicjatywa, to to wystawia świadectwo temu rządowi, w którym pan jest ministrem. Myślę, że to powinno zakończyć sprawę i skłonić pana do przemyślenia tutaj swojej roli.

Natomiast nasza poprawka, panie przewodniczący, zmierza do tego, aby do tej enigmatycznej ustawy, która jest ustawą wydmuszką, która daje 17 mld zł carte blanche do wydania tak potężnej kwoty, wprowadzić pewne rozwiązania, które spowodują, że choć troszeczkę posuniemy się naprzód, jeżeli chodzi o nadzór nad wydatkowaniem tej kwoty. Proponujemy poprawkę, aby zanim rząd przyjmie uchwałę o programie, który jest kierowany do wybranej grupy przedsiębiorców, był zobowiązany uzyskać pozytywną opinię komisji właściwej do spraw gospodarki wyrażonej w formie uchwały komisji. Jest to rozwiązanie standardowe stosowane w wielu ustawach, choćby w przypadku ustawy o obronie ojczyzny. W przypadku kwoty 17 mld zł, która jest przewidziana do wydania w tej ustawie, takie rozwiązanie uważamy za niezbędne. Ta ustawa przewiduje w 2022 r. 5 mld zł dla grupy 250 przedsiębiorstw, wśród których najprawdopodobniej są spółki Skarbu Państwa takie jak Orlen. Obywatele, opinia publiczna powinni wiedzieć, czy tego typu spółki, które uzyskują ponadstandardowe, ponadnormatywne marże na prowadzonej działalności, otrzymają wsparcie z tego instrumentu. Między innymi po to, żeby chronić środki publiczne – 17 mld zł, to jest ta poprawka. Jeżeli wasze intencje są, szanowni państwo, czyste, to nie ma żadnych przeszkód, żeby ta poprawka została przyjęta. Natomiast do pana przewodniczącego mam wielką prośbę. Panie przewodniczący, jeżeli Rada Ministrów skieruje na ręce pana przewodniczącego tego typu projekt uchwały, to rozumiem, że Komisja zajmie się tym niezwłocznie, najszybciej jak to możliwe. Bardzo proszę też tu o zapewnienie, że taka procedura będzie przeprowadzana w ekspresowym tempie, żeby nie zwlekać ewentualnym przyjęciem tej uchwały na poziomie rządowym. Bo myślę, że tutaj będzie jakaś forma obstrukcji ze strony Ministerstwa. Myślę, że jesteśmy jako Komisja stanie zagwarantować, że chcemy ciężko pracować, że jesteśmy do tego przygotowani. Jeżeli będzie dokument, to zajmiemy się tym w tak szybkim terminie, jak to będzie możliwe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Proszę.

Poseł Wojciech Zubowski (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, ja też mam nadzieję, że będziemy mogli się zająć tym jak najszybciej. Tylko mam również nadzieję, że opozycja, tak jak wczoraj, nie będzie składała wniosków o to, żeby ten czas jak najkrótszy nie był. Bo przypomnę, że na wczorajszym posiedzeniu Komisji, które mieliśmy w godzinach popołudniowych, państwo nie zgadzaliście się i odrzucaliście wnioski o to, żeby projekty mające ulżyć przedsiębiorcom i Polakom były procedowane w trybie ekspresowym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, panie ministrze.

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, co do tamtej poprawki, to cytował pan słowo „niektóre”, ale do zakresu przedmiotowego, nie podmiotowego. Tu znów pan się myli, panie pośle. Ale już nie będę panu tego tłumaczył, bo to jest trudne. Natomiast w przypadku opinii Komisji, co do programów rządowych…

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Pan nie rozumie, o czym mówi…

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

…nie ma czegoś takiego jak relacja Rady Ministrów wobec komisji. Komisja jest organem pomocniczym parlamentu, Sejmu. W związku z tym jeżeli mielibyśmy tutaj zapisywać jakąkolwiek opinię, to na rzecz Sejmu, z pewnością nie Komisji. W związku z tym ja jestem przeciwny tej poprawce.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Zauważę tylko, że to jest instrument, który istnieje.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Biuro Legislacyjne. Proszę bardzo.

Legislator Jarosław Lichocki:

Dziękuję, Panie przewodniczący, szanowni państwo, otóż tak jak pan poseł wskazał, rzeczywiście tego rodzaju rozwiązania występują w systemie, natomiast w przywołanej przez pana posła ustawie o obronie ojczyzny mamy do czynienia z opinią komisji sejmowej, ale opinią. W poprawce została zgłoszona propozycja pozytywnej opinii komisji sejmowej i takie rozwiązania też występują. Natomiast w tego rodzaju sytuacji rozumiemy tę poprawkę kierunkowo. Ona po prostu nie zawiera przepisów o charakterze trybowym. Nie ma po pierwsze ścieżki, w jakim trybie, w jaki sposób, w jakich terminach Rada Ministrów miałaby przekazywać ten projekt planu, po drugie nie ma terminu, w jakim miałaby się komisja sejmowa wypowiadać i zajmować stanowisko w sprawie programu rządowego. Po trzecie nie ma też odpowiedzi na pytanie, co w sytuacji, w której komisja sejmowa takiej opinii pozytywnej nie wyrazi czy to w określonym terminie, czy w ogóle. W związku z tym wskazujemy na te wątpliwości i brak przepisów o charakterze trybowym.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki nr 5? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 35 posłów. Za – było 11, przeciw – 19, wstrzymało się 5 posłów. Komisja proponuje Wysokiemu Sejmowi odrzucenie poprawki nr 5. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 6. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. W odniesieniu do opinii Biura Legislacyjnego, oczywiście można formułować różnego rodzaju terminy, natomiast rozumiem, że intencją tej ustawy jest jak najszybsze wdrożenie tego rodzaju mechanizmu. Naprawdę nie rozumiem, dlaczego część członków Komisji uważa, że 17 mld zł to jest kwota, którą można puścić ot tak bez żadnego nadzoru i kontroli. Rozumiem, prawo członków Komisji. Natomiast uważamy również, że Rada Ministrów powinna składać do Sejmu informacje, w jaki sposób te środki, 17 mld zł, są wydatkowane. W związku z tym w naszej poprawce proponujemy obowiązek złożenia Sejmowi przez Radę Ministrów szczegółowej informacji o wykonaniu programów, które zostaną przyjęte przez Radę Ministrów. Natomiast ja jeszcze raz zaznaczę – to jest 17 mld zł, które mogą pójść między innymi do spółek Skarbu Państwa. Naprawdę, jeżeli członkowie Komisji uważają, że to jest coś, co można ot tak puścić bez żadnego nadzoru, to wydaje mi się, że Komisja sama pozbawia się tych instrumentów, które są przynależne parlamentowi. Wydaje mi się też, że to jest nie ta droga, którą powinniśmy podążać. Dlatego proponuję i bardzo proszę o podjęcie uchwały i przyjęcie tej poprawki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy... A jeszcze pan minister. Przepraszam.

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Szanowni państwo, jestem przeciwny tej poprawce, ponieważ Rada Ministrów wprowadza program i rzeczywiście będziemy raportować, tak jak wcześniej w podobnych programach, do Rady Ministrów o wykonaniu tego programu ministra gospodarki. Natomiast to będzie raport oczywiście jawny i parlament będzie mógł się nim zajmować bez większych przeszkód. Może to być również przedmiotem pracy Komisji. Nie ma tutaj najmniejszych wątpliwości w tym zakresie. Dokładnie tak samo było w przypadku na przykład tarcz PFR. Raport z wykonania był prezentowany na Radzie Ministrów i przedkładany. Natomiast był przedmiotem debat dyskusji również w parlamencie. Zarówno poprzez interpelacje, poprzez informacje bieżące, jak i poprzez prace Komisji. Nie ma tutaj zatem żadnego problemu z transparentnością tego procesu.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

I dlatego pan minister jest przeciw. Wszystko jasne i logiczne.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 6… Przepraszam, Biuro Legislacyjne, proszę.

Legislator Jarosław Lichocki:

Prosilibyśmy o zgodę wnioskodawców na dokonanie oczywistej korekty legislacyjnej. Otóż żeby zachować konsekwencję terminologiczną, proponowalibyśmy przeredagować poprawkę: „realizacją programu rządowego, o którym mowa w ust. 1" i dalej dostosować przypadki. To jest oczywista korekta legislacyjna.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Oczywiście, panie mecenasie, wyrażamy zgodę.

Legislator Jarosław Lichocki:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 6? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

Głosowało 35 posłów. Za poprawką było 16, przeciw – 19, nikt się nie wstrzymał. Komisja rekomenduje Wysokiemu Sejmowi odrzucenie poprawki nr 6.

Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 7. Poprawka nr 7 była przedstawiona na Komisji. Czy pan poseł chce uzupełnić? Proszę bardzo.

Poseł Andrzej Gawron (PiS):

Tak. Poprawka nr 7 dotyczy wprowadzenia w sektorze bytowo-komunalnym węgla brunatnego i odstąpienia od kar dla przedsiębiorców, którzy będą ten węgiel brunatny wprowadzać. Nadzwyczajna sytuacja wymaga nadzwyczajnych rozwiązań. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister chciałby coś dodać?

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Oczywiście popieram tę poprawkę. To, co pan poseł powiedział, odstępstwo od tych reguł czynimy, ażeby zapewnić towar, zapewnić surowiec do ogrzewania mieszkań, domów. Jest to czasowe, czyli 30 kwietnia 2023 roku. Ten sezon tutaj traktujemy wyjątkowo z oczywistych względów.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne? Proszę bardzo.

Legislator z Biura Legislacyjnego Wojciech Paluch:

Szanowni państwo, panie przewodniczący, abstrahując od zasadności i celowości zgłoszonych poprawek, Biuro Legislacyjne prosi o możliwość zgłoszenia tutaj kilku uwag. Mamy tutaj wątpliwości natury konstytucyjnej oraz zastrzeżenia prawno-konstytucyjne do poprawki nr 7. Budzi ona naszym zdaniem zasadnicze wątpliwości natury konstytucyjnej dotyczące w tym przypadku przekroczenia dopuszczalnego zakresu poprawek zgłaszanych na tym etapie postępowania ustawodawczego. Przypomnę, że poprawki zostały już co prawda omówione i zgłoszone na posiedzeniu Komisji, ale zostały również zgłoszone w drugim czytaniu. Ich przyjęcie może prowadzić do obejścia przepisów o inicjatywie ustawodawczej.

Mając na względzie, że poprawki zgłaszane na etapie sejmowego postępowania ustawodawczego powinny pozostawać w związku z projektem złożonym w Sejmie przez wnioskodawcę, pragnę zauważyć, że więź ta powinna mieć wymiar nie tylko formalny, ale także merytoryczny polegający na tym, że konkretne poprawki odnoszące się do projektu ustawy, który dzisiaj rozpatrujemy, powinny pozostawać jednak w odpowiedniej relacji z treścią i powinny zmierzać do modyfikacji pierwotnej treści projektu. Dlatego też poprawki te mogą jednak być uznane za niezgodne z art. 118 ust. 1 i art. 119

ust. 1 i 2 Konstytucji. Zostaną uchwalone przez Sejm – w przypadku ich przyjęcia przez Wysoką Izbę – bez zachowania trybu wymaganego dla sejmowego postępowania ustawodawczego. Pragniemy tu również zwrócić uwagę, że proponowane poprawki powodują, że w istotny sposób wzrosną koszty wykonania ustawy przez określenie w projekcie braku wpływu z kar grzywny. Dlatego też pragniemy zauważyć, że propozycja, która została wyartykułowana również w uzasadnieniu w odniesieniu do tej poprawki, nie ma jedynie charakteru poprawek, a jest to propozycja mająca w istocie charakter nowej inicjatywy ustawodawczej, o której wielokrotnie w swoim orzecznictwie wspominał Trybunał Konstytucyjny, na przykład w wyrokach 24 marca 2004 r. i wyroku z 20 lipca 2006 r. Te nasze wątpliwości natury konstytucyjnej w oparciu o bogate orzecznictwo Trybunału chcemy również podtrzymać. One również były wyartykułowane na posiedzeniu Komisji w odniesieniu do podobnej filozofii poprawek, które zostały zgłoszone przez państwa posłów i zostały oznaczone w zestawieniu poprawek jako poprawka nr 7. Jeszcze chcielibyśmy tutaj dopowiedzieć – nasze wątpliwości kontynuował będzie kolega.

Legislator Jarosław Lichocki:

Szanowni państwo, otóż te poprawki w naszej ocenie są wadliwe także z legislacyjnego punktu widzenia, z uwzględnieniem zasad techniki prawodawczej. To jest § 3 ust. 2 Zasad techniki prawodawczej. Wskazuje on, że treści zawarte w ustawie powinny mieć związek i nie wykraczać poza zakres przedmiotowy ustawy. W naszej ocenie te regulacje, które są zawarte w poprawkach dotyczących dodania art. 11a-11g, ze względu na brak związku z pomocą dla przedsiębiorców stanowią wykroczenie poza ten zakres przedmiotowy projektu.

Kolejna rzecz. W związku właśnie z tym w naszej ocenie należy dokonać nowelizacji ustawy zarówno Prawa ochrony środowiska, jak i ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, żeby osiągnąć zarówno cel zgodny z zasadami techniki prawodawczej, ale także pewną komunikatywność aktu prawnego dla adresatów, którzy zapoznając się z przepisami stosownymi Prawa ochrony środowiska, czytają zakaz zawarty w art. 96 tej ustawy i bez czytania ustawy o pomocy dla przedsiębiorców nie będą wiedzieli, że ten zakaz jest zawieszony. Podobnie z analogicznymi regulacjami w zakresie systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Ponadto wskazujemy na potencjalne zagrożenie niezgodności z prawem unijnym. Wskazujemy bowiem, że art. 96, jak określono w uzasadnieniu do projektu ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi implementację określonych przepisów unijnych czy dyrektyw. W związku z tym zawieszenie ewentualne przepisu, który stanowi taką implementację, może rodzić wątpliwości co do jego zgodności z prawem Unii Europejskiej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, panie ministrze.

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Proszę państwa, rozumiemy te uwagi. Natomiast te uwagi nawet jeżeli odnoszą się do materii konstytucyjnej, to mają charakter techniczny. To znaczy łączenie materii, związek z materią procesu legislacyjnego. Natomiast to nie przeczy po pierwsze temu, że przepisy wpisuje się w system, którego dotyczą i nowelizują ustawę, która dotyczy właśnie surowców. Jeszcze raz ten argument – sytuacja wyjątkowa, moment wyjątkowy. W związku z tym cały proces legislacyjny w odrębnych przepisach na odrębnej ustawie byłby po prostu czasochłonny, a ścigamy się tutaj po prostu z czasem. Zatem przyjmujemy te uwagi, rozumiemy je dokładnie, znamy ich intencje, ale podtrzymujemy tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania… Nie otwieram debaty…

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Panie przewodniczący, chciałabym zwrócić uwagę, jako członkini i wiceprzewodnicząca Komisji, że to nie jest debata, tylko w imieniu Klubu Koalicja Obywatelska pytanie chce zadać pani poseł Gabriela Lenartowicz. Poprawka zgłoszona w drugim czytaniu nie jest

taka sama jak poprawka, która była zgłoszona po pierwszym czytaniu. W związku z tym oczywiste jest, że mogą powstać pytania i wątpliwości. Żeby głosować za tym, trzeba mieć świadomość i trzeba być pewnym, za czym się głosuje. Proszę dopuścić ten głos.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Proszę bardzo, jeden głos za, jeden przeciw.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Chciałam zwrócić uwagę na jedną poważną kwestię, przychylając się do tego, o czym mówiło Biuro Legislacyjne. Jak przyjmiecie państwo tę propozycję, będziemy mieli dwie kompletnie sprzeczne regulacje dotyczące paliw. Bo jeśli chodzi o paliwa oparte o węgiel kamienny, mamy zmianę wprowadzoną w ustawie, zawieszenie na 2 lata norm jakościowych i możliwość handlu tym opałem, a jednocześnie w sejmikach jest zakaz palenia tym opałem. A z drugiej strony ta poprawka wprowadzi jeszcze inną regulację. W przypadku węgla brunatnego i pochodnych węgla brunatnego przetworzonych termicznie będzie sytuacja taka, że nie ma zmiany, dalej nie są dopuszczone do spalania w trybie bytowym, ale nie można za to karać. I jeszcze oprócz tego, jak już ktoś dostał mandat, to może napisać wniosek do naczelnika urzędu skarbowego o umorzenie i zwrot pieniędzy już zapłaconego mandatu. To jest dość kuriozalne.

Ale ja zwracam uwagę przede wszystkim na dwa aspekty. Będziemy mieli dwa reżimy, kompletnie inne, jeden dotyczący węgla kamiennego i jego pochodnych, a drugi dotyczący węgla brunatnego i pochodnych. Nie wspominając już o tym – względy zdrowotne wskazywałyby na to przy takiej umieralności z powodu smogu – że dopuszczenie czy niekaranie za dopuszczenie tego rodzaju paliw spowoduje straty zdrowotne, moralne i pole do nadużyć. Bo te sformułowania, aż się proszą o nadużycia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister chce coś dodać?

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda:

Jak słyszę o stratach moralnych w związku z tym, że umożliwiamy Polakom możliwość pozyskania opału na zimę, pozostawię to bez komentarza i do decyzji Komisji.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 7? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników.

Głosowało 33 posłów. Za – 18, przeciw – 15, nikt się nie wstrzymał. A więc poprawka została pozytywnie zaopiniowana przez Komisję. Dziękuję bardzo. Proponuję, aby pan poseł Gawęda kontynuował misję jako sprawozdawca.

Poseł Adam Gawęda (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Poseł wyraża zgodę. Jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu, a więc pan poseł Gawęda jest sprawozdawcą Komisji.

Dziękuję bardzo, zamykam posiedzenie Komisji.